

מעשה ממנורה

ספר סיפורי מעשיות - שיחות שאחר ספורי המעשיות

מעשה אחד הלך מאביו, והיה במדינות אחרות ימים רבים אצל אחרים. ולזמן בא לאביו, והתפאר בעצמו שלמד שם אמנות גדול: לעשות מנורה התלויה (שקוריץ הענג לייכטער). וצוה להתאסף כל בעלי אמנויות הזה, והוא יראה להם חכמתו בזה האמנות. וכן עשה אביו. וקבץ כל הבעלי אמנויות הזאת לראות גדולת הבן, מה שפעל בכל הימים האלו שהיה ביד אחרים. :

והבן הוציא מנורה אחת שעשה, והיתה מגונה מאד בעיני כולם. ואביו הלך אצלם, ובקש מאתם שיגלו לו האמת. והוכרחו להודיע לו האמת שהיא מגונה מאד. והבן התפאר: הלא ראיתם חכמת אמנותי. והודיע לו אביו שלא נראה יפה בעיני כולם. השיב לו הבן: אדרבא! בזה הראיתי גדולתי. כי הראיתי לכולם חסרונם. כי בזאת המנורה נמצאים החסרונות של כל אחד מהבעלי אמנות הנמצאים כאן. הלא תראה. שאצל זה, מגונה חתיכה זו, אבל חתיכה אחרת יפה אצלו מאד. ואצל אחר להפך. אדרבא, זאת החתיכה שהיא מגונה אצל חברו היא יפה ונפלאה בעיניו, רק זאת החתיכה מגונה. וכן אצל כולם: מה שרע בעיני זה היא יפה בעיני חברו, וכן להפך. ועשיתי מנורה זאת מחסרונות לבדם. להראות לכולם שאין להם שלמות, ויש לכל אחד חסרון. כי מה שיפה בעיניו הוא חסרון בעיני חברו, אבל באמת אני יכול לעשות כתקוננו:

אם היו יודעים כל החסרונות והנמנעים של הדבר, היו יודעים מהות הדבר, אף שלא ראו אותו מעולם:

"וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. אלה תולדות יעקב יוסף" (בראשית לז אב). כתיב (תהלים כו יב): "רגלי עמדה במישור במקהלים אברך ה". רגל הוא בחינת אמונה (תמה) שעליה עומדים כל המדות וכל התורה כולה כמו שמובא במקום אחר. וכמו שאמרו (מכות כד.) "בא חבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה" (חבקוק ב ד). כי האמונה יסוד ושרש כל התורה והעבודה:

וצריך שיהיה האמונה ברורה וזכה בלי שום ערבוב. שלא תהיה בבחינת ערב (תמו). ואמונה הוא צנור כל ההשפעות וכל הברכות כמו שכתוב (משלי כח ה): "איש אמונת רב ברכות". ועל ידי הכפירות אזי הקלפות הם נוטלין חס ושלום ההשפעות והברכות כי (תהלים יב ט): "סביב רשעים יתהלכון" שהם הכפירות שמסבבין את הקדושה דהינו האמונה. ועל כן כשמניחין חס ושלום הכפירות לכנס במח אזי נפגם האמונה חס ושלום ואזי הם נוטלין ההשפעות והברכות חס ושלום:

ועקר הכפירות שבאין להאדם ומבלבלין את האמונה הם באים מגדלות. כי מי שיש בו גסות - הקדוש ברוך הוא אומר אין אני והוא יכולין לדור (סוטה ה.). נמצא שעל ידי גדלות נסתלק הקדוש ברוך הוא ממנו ואזי באין כפירות שזהו בחינת הסתלקות השם יתברך והסתרת פניו ממנו:

צריך כל אדם להשגיח בעינא פקחא לראות שפלותו ורוממות השם יתברך ובודאי לא יבוא לגדלות וכפירות. וזהו על ידי שבת על ידי שמקבלין שבת בכבוד גדול ובקדושה כראוי. כי שבת הוא בחינת עין שעל ידי זה זוכין לראות שפלותו ורוממות השם יתברך. כי שין של שבת הוא תלת גונין דעינא (תמז) ובית, הוא בחינת בת עין. ועל ידי זה זוכין לראות שפלותו. עין במקום אחר שם מבאר יותר מזה (לקוטי מוהר"ן חלק ראשון ע"ט). נמצא שעל ידי שמירת שבת נצולין מגדלות ואזי זוכין לאמונה כנזכר לעיל:

וזהו "וישב יעקב בארץ מגורי אביו" דהינו שנתישב ונתיחד בחינת יעקב בבחינת יצחק בחינת "ה' הוא האלקים" (מלכים א יח לט) שנתיחד ה' עם אלקים חמה ולבנה. (וזהו "בארץ כנען" לשון הכנעה ושפלות כי זה זוכין על ידי שפלות שעל ידי זה זוכין לאמונה וכו' כנ"ל. נראה לי):

וזהו "אלה תולדות יעקב יוסף". יוסף זה בחינת תוספת שבת כי על ידי שבת זוכין לשפלות, ועל ידי זה זוכין לאמונה שלמה שעל ידי זה נתמלא פגימת הלבנה ונתיחד הוי"ה עם אלקים בחינת יעקב ויצחק כנזכר לעיל:

וזהו: "רגלי עמדה במישור", כשזוכין לאמונה ישרה בשלמות בלי שום ערבוב, גם "במקהלים אברך ה" כי אז אוכל לברך ולהזכיר שם הוי"ה, כי אז יתמלא פגימת הלבנה ויהיה ה' אחד ושמו אחד. ויהיה הכתיבה והקריאה אחת, ונזכה לברכו במקהלים בשם הוי"ה ברוך הוא בחינת "במקהלים אברך ה" כנזכר לעיל. ועל ידי זה נמשך שפע טובה וברכה כנ"ל:

וזהו בחינת נר חנוכה. כי שמן הוא בחינת חכמה (תנ) בחינת עינים כמו שכתוב (בראשית ג ז): "ותפקחנה עיני שניהם", ופרש רש"י על שם החכמה נאמר. ועל ידי עיני החכמה זוכין לראות שפלותו. ועל ידי זה זוכין לאמונה שלמה כנ"ל. וזהו ששעור נר חנוכה עד שתכלה רגל מן השוק (שבת כא:): רגל זה בחינת אמונה כנ"ל וצריך להשגיח בעיני שכלו עד שיברר האמונה שהוא בחינת רגל מן השוק שהוא מקומות החיצונים בחינת כפירות, כי על ידי בחינת שמן של נר חנוכה בחינת שכל זוכה לראות שפלותו ועל ידי זה זוכין לאמונה שלמה כנזכר לעיל: